

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutuksestaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Arolaakso, S., Elo, S., Korvola-Hemminki, M., Kukkohovi, S., Lotvonen, S., Parkkila, M., Saarnio, R., Siira, H., Tohmola, A., & Tuiskunen, M. (2024). GerHos – Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymä. *Oamk Journal*, (74). Oulun ammattikorkeakoulu.

<http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024060646507>

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 74/2024

Julkaisuvuosi: 2024

Tekijätiedot: Arolaakso Sari, Elo Satu, Korvola-Hemminki Maria, Kukkohovi Saara, Lotvonen Sinikka, Parkkila Mari, Saarnio Reetta, Siira Heidi, Tohmola Anniina, Tuiskunen Marika

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024060646507>

Tiivistelmä: Positiivisen ikääntymisen näkökulman ja gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamisen näkyväksi tekemiseksi perustettiin Pohjois-Suomeen keväällä 2024 Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymä, GerHos. Sen keskeiset toimijat ovat ikääntymisen asiantuntijoita Oulun ja Lapin ammattikorkeakouluista sekä Oulun yliopistosta. GerHos haluaa olla osallisena nykyistä positiivisemmän asenneilmaston edistämässä gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen moninaisessa toimintaympäristössä. GerHosiin voi tutustua lähemmin osaamiskeskittymän nettisivujen ja sosiaalisen median kanavien kautta.

GerHos – Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymä

18.6.2024 - Arolaakso Sari, Elo Satu, Korvola-Hemminki Maria, Kukkohovi Saara, Lotvonen Sinikka, Parkkila Mari, Saarnio Reetta, Siira Heidi, Tohmola Anniina, Tuiskunen Marika

On tärkeää ylläpitää positiivisen ikääntymisen näkökulmaa, nähdä ikääntyminen voimavarana ja arvostaa gerontologista hoitoa ja kuntoutusta. Tämän edistämiseksi Pohjois-Suomeen on perustettu keväällä 2024 samanhenkisten toimijoiden GerHos – Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymä. Sen keskeiset toimijat ovat ikääntymisen asiantuntijoita Oulun ammattikorkeakoulusta, Oulun yliopistosta ja Lapin ammattikorkeakoulusta. He ovat tehneet jo pitkään yhteistyötä tutkimuksen, kehittämisen ja opetuksen saralla. Osaamiskeskittymä tukee myös organisaatioiden strategisia tavoitteita tehdä entistä enemmän yhteistyötä korkeakoulujen välillä.

Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymä (GerHos) liittyy tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnalla ikääntyvien henkilöiden hyvinvoinnin, palveluiden ja alan koulutuksen osaajat yhteen. Osaamiskeskittymän tavoitteena on edistää ja tehdä näkyväksi gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen tutkimusta sekä näyttöön perustuvaa toimintaa ja käytäntöjä. Lisäksi GerHos haluaa edistää positiivisen gerontologian [1] näkökulman vahvistumista kaiken gerontologisen hoidon, kuntoutuksen, palveluiden ja koulutuksen lähtökohtana. Positiivisella gerontologialla tarkoitetaan suhtautumistapaa, jossa vanhenemiseen suhtaudutaan myönteisesti ja sitä pidetään elämän luonnollisena ja normaalina osana, ei ongelmana [1].

GerHos toimii Laphan ja Pohteen hyvinvointialueilla. Sen keskeisiä toimijoita ovat Oulun ammattikorkeakoulu, Oulun yliopisto ja Lapin ammattikorkeakoulu. GerHos tavoittelee laaja-alaista keskustelua ja yhteistyötä ikääntyvien palvelujärjestelmän toimijoiden sekä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kanssa. Erityisen tärkeää toimijoille on kuulla ikäihmisiä ja heidän läheisiään sekä olla puolueeton aktiivisen ja positiivisen ikääntymisen puolestapuhuja. GerHoslaisten osaamisen monimuotoisuutta on kuvattu osaamiskeskittymän logossa (kuva 1) eri värisillä palapelin palasilla, joista koostuu moninainen kokonaisuus. Palapeli ei ole vielä valmis, vaan se rakentuu vaihteittain kuvastaen verkostomaisen työskentelyn moninaisuutta.

KUVA 1. Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymän (GerHos) logo (kuva: Satu Elo ja Saara Kukkohovi).

GerHos edistää näyttöön perustuvaa ikäihmisten hoitoa ja kuntoutusta erityisesti Pohjois-Suomessa. Näemme tärkeäksi koota yhteen alan tutkijoita ja koulutuksen kehittäjiä sekä edistää korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja oppimispolkuja. Teemme pohjoissuomalaisen gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen tutkimus- ja kehitystoiminnan näkyväksi ja tarjoamme organisaatioissamme koulutusta huomioiden jatkuvan oppimisen tarpeet. Haluamme kehittää ikääntyvien hyvinvointia uusilla tutkimus- ja kehittämishankkeilla ja olla käytettävissä osaamiskeskittymänä sidosryhmilleen.

GerHoslaisilla laaja-alaista osaamista ja näkemystä ikääntymisestä

Osaamiskeskittymän perustajajäsenet työskentelevät Oulun ja Lapin ammattikorkeakouluissa yliopettajina ja lehtoreina sekä Oulun yliopiston GeroNursingCentressä postdoc- ja väitöskirjatutkijoina.

GerHoslaisiin voi tutustua lähemmin osaamiskeskittymän [nettisivuilla](#). Jäseniä yhdistää mielenkiinto ikääntyviä, ikääntymistä, hoidon ja palveluiden kehittämistä ja tutkimusta kohtaan sekä laaja-alainen ja positiivinen näkemys ikääntymisestä. Jäsenten vahvuutena on vankka kokemus tutkimus-, kehittämis-, opetus- ja ohjausosaamisesta. Nykyisin myös kansallisella tasolla pyritään vahvasti tukemaan iäkkäiden aktiivisuutta ja edistämään

toimintakykyä, hyödyntämään teknologiaa hyvinvoinnin edistämässä sekä kehittämään asuinympäristöjen ikäystävällisyyttä ja ikäihmisille suunnattujen palveluiden laadukkuutta ja kestävyyttä [2].

GerHosin jäsenten osaamisalueet ovatkin yhteneväiset kansallisen tason tavoitteiden kanssa. Jäsenten laaja-alaista gerontologista osaamista on kuvattu sanapilvenä kuvassa 2. GerHosin perustajäsenten lisäksi mukaan ovat lämpimästi tervetulleita kaikki korkeakoulujemme edustajat, jotka kokevat gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamisen jakamisen omakseen ja jotka haluavat verkostoitua Pohjois-Suomessa.

KUVA 2. GerHosin jäsenten osaamisalueita (kuva: Reetta Saarnio).

GerHosin motto on: Ikkäänntyminen on positiivinen asia!

Vielä 2020-luvullakaan ei olla päästy eroon aiempien vuosikymmenten vanhuuteen ja vanhenemiseen liittyvistä negatiivisista yleistyksistä ja stereotyyppioista. Harva haluaa olla vanha tai identifioitua ikäänntyneeksi. Sana ”vanhus” on monelle jopa kirosana. Eläkeikää ja eläkevuosia odotetaan, mutta varsinaista vanhuutta pelätään. Ikuista nuoruutta ihannoidaan ja luonnollista vanhenemista vastaan taistellaan. GerHoslaisina ajattemme, että rypyt saavat ilmestyä silmäkulmiin. Niitä ei tarvitse piilotella tai hävetä (kuva 3). Juonteet kertovat eletystä elämästä, joka on arvokasta. On etuoikeus saada vanheta!

KUVA 3. On etuoikeus saada vanheta (kuva: Anna Shvets/pexels.com).

GerHos haluaa osaltaan edistää nykyistä positiivisempaa asenneilmastoa gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen moninaisessa toimintaympäristössä. Jotta näkisimme ikääntyvän väestön ja heidän palvelujärjestelmänsä voimavarat sekä kaiken arvokkaan ja inhimillisen, tarvitsemme yhteiskunnassa myönteisempää asennetta ikääntymistä ja ikääntyviä sekä ikääntyneiden parissa tehtävää työtä kohtaan. GerHosin toimijat ovat näköalapaikalla koulutuksen tuottajina sekä sosiaali- ja terveysalojen toimijoiden yhteistyökumppaneina. Haluammekin osaltamme pitää positiivista gerontologista keskustelua yllä.

Kiitos kehittyneiden terveyden- ja lääketieteellisen hoidon, saamme nauttia nyt entistä korkeammasta elinajanodotteesta. Ikääntyneiden määrä kasvaa lähitulevaisuudessa niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Olemme Japanin kanssa yksi maailman ikääntyneimmistä yhteiskunnista, ja se olisi tarpeen nähdä kansallisena voimavarana.

Ikääntyneillä on valtava määrä tietoa ja taitoa, jota yhteiskunnassa tulisi osata hyödyntää ennakkoluulottomasti ja innovatiivisesti. Heiltä saa muun muassa kokemustietoa sopeutumisesta muuttuviin tilanteisiin, vaikeuksista selviämiseen, onnistumisista nauttimiseen, syvällisen ammattitaidon kehittämiseen sekä asioiden hoitamiseen tai toimenpiteiden toteuttamiseen. Meidän tulisi yhdessä kehittää parempia tapoja tavoittaa ne eläkeläiset, jotka olisivat halukkaita työtekoon tai vapaaehtoistyöhön ja edistää

työpaikkojen mahdollisuuksia tällaiseen toimintaan. Tämä vahvistaisi osaltaan ikääntyvien toimintakykyä ja osallisuutta.

Tällä hetkellä esimerkiksi ikääntyneiden hoitotyössä työskentelevien työntekijöiden osaamista ja työssä viihtymistä tulisi tarkastella siitä näkökulmasta, että työn haastavuus ja monipuolisuus ennemminkin nostaisi ikääntyneiden parissa tehtävän työn veto- ja pitovoimaa kuin heikentäisi sitä. GerHos kokee, että eri sukupolvien yhteistyö ja vuorovaikutus työelämässä pitää nähdä rikkautena.

Sari Arolaakso

lehtori, väitöskirjatutkija

Osallisuus ja toimintakyky, Lapin ammattikorkeakoulu

GeroNursing Centre, Oulun yliopisto

Satu Elo

yliopettaja

Hyvinvointi ja kulttuuri, Oulun ammattikorkeakoulu

dosentti, Oulun yliopisto

Maria Korvola-Hemminki

yliopisto-opettaja, väitöskirjatutkija

GeroNursing Centre

Oulun yliopisto

Saara Kukkohovi

yliopisto-opettaja, väitöskirjatutkija

GeroNursing Centre

Oulun yliopisto

Sinikka Lotvonen

tutkijatohtori

GeroNursing Centre

Oulun yliopisto

Mari Parkkila

väitöskirjatutkija
GeroNursing Centre
Oulun yliopisto

Reetta Saarnio

yliopettaja
Hyvinvointi ja kulttuuri
Oulun ammattikorkeakoulu

Heidi Siira

yliopistonlehtori, post doc -tutkija
GeroNursing Centre
Oulun yliopisto

Anniina Tohmola

lehtori, post doc -tutkija
Tulevaisuuden terveysterveyspalvelut, Lapin ammattikorkeakoulu
GeroNursing Centre, Oulun yliopisto

Marika Tuiskunen

lehtori
Hyvinvointi ja kulttuuri
Oulun ammattikorkeakoulu

Löydä GerHos!

Ota GerHosin sosiaalisen median kanavat seurantaan, niin pysyt ajantasalla toimistamme.

Löydät meidät:

- Instagramista: [gerhos_official](#)

- LinkedInistä: [GerHos - Gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen osaamiskeskittymä](#)

Syksyllä 2024 GerHos on muun muassa mukana joka vuotisella Vanhustyön keskusliiton luotsaamalla Vanhustenviikolla 6.-13.10.2024. GerHos tekee tuolloin vanhusten ja vanhustyön arjesta juhlaa viestimällä tutkimustietoa ja kehittämistyön tuloksia aiheeseen liittyvässä

maksuttomassa ja kaikille avoimessa positiivisen gerontologian webinaarissa. Merkitse siis ajankohta kalenteriisi ja seuraa ilmoitteluamme somekanavillamme!

Lähteet

[1] Rantanen, T., & Koivunen, K. (2022). Vanhenemisen tutkiminen. Teoksessa T. Rantanen, K. Kokko, S. Sipilä & A. Viljanen (toim.), *Gerontologia*. Duodecim.

[2] Sosiaali- ja terveysministeriö, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Suomen Kuntaliitto. (2024). *Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027*. Sosiaali- ja terveysministeriö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5436-6>